

YARGITAY

10. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2014/25186	<u>İlgili Kanun / Madde</u>
Karar No.	2015/2777	5510 S.SGK/50
Tarihi:	20.02.2015	

- **İSTEĞE BAĞLI SİGORTALILIK**
- **TOPLU PRİM ÖDEMESİ YAPILARAK GEÇMİŞE DOĞRU İSTEĞE BAĞLI SİGORTALILIK YAPILAMAYACAĞI**
-

ÖZETİ Diğer taraftan, 5510 sayılı kanunun 50.maddesi, “İsteğe bağlı sigorta; kişilerin isteğe bağlı olarak prim ödemek suretiyle uzun vadeli sigorta kollarına ve genel sağlık sigortasına tâbi olmalarını sağlayan sigortadır. İsteğe bağlı sigortalı olabilmek için Türkiye’de ikamet edenler ile Türkiye’de ikamet etmekte iken sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerdeki Türk vatandaşlarından; a) Bu Kanuna tâbi zorunlu sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışmamak veya sigortalı olarak çalışmakla birlikte ay içerisinde 30 günden az çalışmak ya da tam gün çalışmamak, b) Kendi sigortalılığı nedeniyle aylık bağlanmamış olmak, c) 18 yaşını doldurmuş bulunmak, d) İsteğe bağlı sigorta talep dilekçesiyle Kuruma başvuruda bulunmak şartları aranır.” hükmüne amirdir. Yukarıda sıralandığı şekilde yasal mevzuat incelendiğinde, toplu prim ödemesi geçmişe yönelik isteğe bağlı sigortalılık kazandırmaz. Ayrıca, ödeme tarihi gözetildiğinde, primlerin uzun süre kullanıldığından da bahsedilemeyeceğinden, Medeni Kanunun 2. maddesi somut olayda uygulanamaz.

Dava, 01.01.2013 tarihinden itibaren yaşlılık aylığına hak kazandığının tespiti ile, ödenmeyen aylıkların yasal faiziyle birlikte tahsili istemine ilişkindir.

Mahkemece, ilamında belirtildiği şekilde davanın kabulüne karar verilmiştir.

Hükmün, davalı Kurum avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Barış Kılıç tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

Dosyanın incelenmesinde; davacının, 01.01.1996-31.12.1998 tarihleri arasında 540 gün 2925 sayılı Yasaya tabi Tarım sigortalılığı, 04.06.1999-31.08.1999 tarihleri arasında 87 gün 1479 sayılı Yasa kapsamında isteğe bağlı sigortalılık, 14.7.2006-21.12.2007 tarihleri arasında 517 gün 1479 sayılı Yasa kapsamında zorunlu

sigortalılık, 06.03.2009-04.12.2012 tarihleri arasında 1291 gün 5510 sayılı Yasanın 4/1-a kapsamında hizmetinin olduğu, 05.12.2012 tarihinde tahsis talebinde bulunduğu ve başvuru tarihi itibariyle prim borcunun bulunmadığı, davalı Kurum tarafından, 2435 günün bulunması ve 3600 gün şartının yerine getirilmemesi nedeniyle talebin red edildiği, 28.08.2008 tarihinde Kurumun tahakkuk ettiği bütün prim borçlarını yatırması nedeniyle 01.09.1999-13.07.2006 tarihleri arasında isteğe bağlı sigortalı sayılması ve dolayısıyla yaşlılık aylığı şartlarının oluşması gerektiğinden bahisle, işbu davanın açıldığı; Mahkemece, hükme alınan bilirkişi raporu doğrultusunda, söz konusu dönemlere ilişkin primlerin Kurumca tahsil edilip uzun süre kullanılması sonrasında sigortalılık sürelerinin sayılmamasının 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 2. maddesi gereği yerinde olmayacağından 01.09.1999-13.07.2006 tarihleri arasında isteğe bağlı sigortalı sayılması gerektiği ve sonuç olarak şartlar oluştuğundan davanın kabulüne karar verilmiştir.

Somut olayda uyuşmazlık, davacının 01.09.1999-13.07.2006 tarihleri arasında isteğe bağlı sigortalı olup olamayacağına ilişkindir.

14.09.1971 tarihli resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 1479 sayılı Yasanın 79. maddesinde, en az 2 tam yıl bu Kanuna göre sigortalı bulunanların, kendilerine, daha önce malullük veya yaşlılık aylığı bağlanmamış olmak şartıyla, 24 üncü maddede belirtilen sigortalılık niteliğini kaybettiklerinde, Kuruma yazılı olarak istekte bulunmak suretiyle, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına isteğe bağlı olarak devam edebilecekleri hüküm altına alınmış iken, 19.04.1979 gün ve 2229 sayılı Yasa ile yapılan değişiklik ile 24 üncü madde kapsamına girmeyenlerin aynı maddenin a, b, c fıkralarında sayılanlar dışındakiler ile ev kadınları ve Türkiye'de ikamet eden Türk asıllı yabancı uyrukluların, Kuruma yazılı olarak başvurmak suretiyle isteğe bağlı sigortalı olabilecekleri belirtilmiş, 22.03.1985 tarihinde yürürlüğe giren 3165 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikte, bu kez, isteğe bağlı sigortalılığın, sigortalının tescil talebinin Kuruma intikal ettiği tarih itibariyle başlayacağı, terk talebinin Kuruma intikal ettiği tarihte veya diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi olarak çalışmaya başlama ile sona ereceği, 02.08.2003 tarihinde yürürlüğe giren 4956 sayılı Yasa ile getirilen düzenlemede de; bu Kanununun 24 üncü maddesinin (I) numaralı bendi kapsamına girmeyenlerden, aynı maddenin (II) numaralı bendinin (a) ve (c) alt bentlerinde sayılanlar dışında kalanların, ev kadınları ve Türkiye'de ikamet eden yabancı uyrukluların talepleri halinde isteğe bağlı sigortalı olabilecekleri, isteğe bağlı sigortalılığın, sigortalılık tescil talebinin Kuruma intikal ettiği tarih itibariyle başlayacağı ve terk talebinin Kuruma intikal ettiği tarihte veya diğer sosyal güvenlik kanunlarına tâbi olarak çalışmaya başladığı tarihten bir gün önce veya sigortalının toplam borcunun üç aylık prim ve ceza tutarından fazla olması halinde sigortalının daha önce ödediği primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibariyle sona ereceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı kanununun 50.maddesi, "İsteğe bağlı sigorta; kişilerin isteğe bağlı olarak prim ödemek suretiyle uzun vadeli sigorta kollarına ve genel sağlık sigortasına tâbi olmalarını sağlayan sigortadır.İsteğe bağlı sigortalı olabilmek için Türkiye'de ikamet edenler ile Türkiye'de ikamet etmekte iken sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerdeki Türk vatandaşlarından; a) Bu Kanuna tâbi zorunlu sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışmamak veya sigortalı olarak çalışmakla birlikte ay içerisinde 30 günden az çalışmak ya da tam gün çalışmamak, b) Kendi sigortalılığı nedeniyle aylık bağlanmamış olmak, c) 18 yaşını doldurmuş bulunmak, d) İsteğe bağlı sigorta talep dilekçesiyle Kuruma başvuruda bulunmak şartları aranır." hükmüne amirdir. Yukarıda sıralandığı şekilde yasal mevzuat incelendiğinde, toplu prim ödemesi geçmişe yönelik isteğe bağlı sigortalılık kazandırmaz. Ayrıca, ödeme tarihi gözetildiğinde, primlerin uzun süre kullanıldığından da bahsedilemeyeceğinden, Medeni Kanununun 2. maddesi somut olayda uygulanamaz.

Davacının 27.11.2013 tarihli 1479 sigortalı bilgileri cetvelinde, 04.06.1999-31.08.1999, 14.07.2006-21.12.2007 ve 25.07.2013- devam(dava tarihi sonrası) tarihleri arası, sigortalılık nedeniyle 15.529,69 TL fazla prim bulunması karşısında; Mahkemece, anılan fazla prim ödemesinin başladığı ilk prim ödeme tarihinin usulünce saptanmasından sonra, söz konusu fazla prim ödemesinin karşılık geldiği sigortalılık süresi davalı Kurumdan sorularak, belirlenmeli, (bu yönde uyuşmazlık halinde bilirkişi incelemesi yaptırılmalı), isteğe bağlı sigortalılık süresi anılan yersiz ilk ödemenin yapıldığı tarihi takip eden günden başlatılmak suretiyle saptanıp tahsis koşulları bu çerçevede ve yeniden incelendikten sonra, sonucuna göre karar verilmesi gerekirken; eksik inceleme ve araştırma sonucu yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O hâlde, davalı Kurum vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ:Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, 20.02.2015 gününde oybirliğiyle karar verildi.